

2013-02-27 14:35 CET

COWI lærer af sin egen KNX-løsning

Ingeniører fra COWI tog sin egen medicin og testede evnerne ved at flytte ind i et af sine egne bygge-projekter i Aalborg på det gamle industriområde, hvor Dansk Eternit-Fabrik siden 1927 har produceret eternit. Nu huser den gamle industrigrund det topmoderne byggeri Visionshuset, der danner rammen om det danske ingeniørfirmas nordjyske domicil. Sammen med andre virksomheder nyder COWI's ingeniører nu godt af huset, hvor visionerne for fremtidens bæredygtige byggeri bliver til virkelighed.

Det intelligente hjerte

Hjertet i bygningen er KNX-installationer, som er lavet i et tæt samarbejde med Bravida Danmark A/S og KNX-specialisten Schneider Electric. Det har

givet de rådgivende ingeniører en levende, arkitektonisk perle, der er fuld af inspiration på den gamle, nordjyske industrigrund.

- Hele konceptet i bygningen er, at mennesker skaber liv i huset, som vågner op af sit energibesparende dvale, når bevægelser og målinger viser, der er brug for ventilation, lys og temperaturregulering. De 650 KNX-komponenter fra Schneider Electric gør bygningen adfærdsstyret, hvilket giver et behageligt indeklima samtidig med, at energiforbruget bliver holdt nede, forklarer René Aaholm, der som sektionsleder for installations-sektionen i COWI i Nordjylland har været med til at udvikle konceptet bag den intelligente bygning.

Hver dag danner det intelligente hus rammen om godt 200 medarbejdere, som nemt kan følge bygningens indeklima og energiforbrug på infoskærmeskærme. Visualiseringen stimulerer brugerne til at holde fast i den energirigtige adfærd. Og det har hele tiden været kernen i byggeriet, hvor Bravida har stået for den samlede teknik-entreprise.

- Visionshuset er en topmoderne bygning, hvor alle funktioner er tænkt ind i en bæredygtig cyklus med energioptimering og komfort i fokus. I selve teknik-rummene har vi valgt at anvende et traditionelt CTS-anlæg til styring af ventilations- og varmeanlæggene, men så snart man befinder sig i kontorlokalerne er det KNX-installationen, som styrer alle lys og klimaforhold. De 2 anlæg er integreret via en OPC-server, som giver kunden en komplet grafisk brugerflade med præsentation af alle tekniske punkter i bygningen. forklarer Jørgen E. Sørensen, distriktschef for Bravida..

Den bæredygtige profil går igen i forhold til køling i Visionshuset, når grundvand via en varmeveksler cirkuleres i de termoaktive betondæk. Det betyder, at loftet fungerer som store køleflader i huset uden brug af unødigt energi. Efter cirkulation pumpes grundvandet uskadt tilbage i jorden kun et par grader varmere end den oprindelige temperatur.

Visionær installation

Visionshuset troner over den gamle eternit-grund i hjertet af Aalborg og vidner om et specielt projekt, hvor COWI har været projektansvarlig for alle ingeniørkunstens discipliner og efter indflytningen i marts 2012 som lejer. Det særegne projekt har sammen med et velfungerende KNX-samarbejde med Bravida og Schneider Electric givet nogle nye oplevelser og erfaringer, som nu kommer virksomhedens egne kunder til gode.

- Vi er meget glade for implementeringen af KNX-installationen, hvor vi har gjort os nogle gode erfaringer, som vores kunder kan drage nytte af. Projektet har blandt andet givet indblik i, hvad der skal til i en indkøringsfase for at løse udfordringer, som opstår, når mange mennesker færdes i det samme miljø, hvor planter og arbejdsstationen pludselig bliver flyttet og kan skygge for en sensor eller andet. Justeringerne er kun naturlige, når en så kompleks installation bliver implementeret, siger René Aaholm, som har fået god sparring af Schneider Electric, de gange der har været brug for det.

Erfaringer med KNX-løsningen giver nu genlyd over eternit-grunden, hvor bygherren Søren Enggaard A/S vil skabe et helt erhvervs-område med bæredygtigt byggeri. Visionshuset er den første på grunden, og den visionære KNX-installation skal nu overføres til fremtidens bygninger. Det kommer ikke bag på Tommi Jensen, der er produktioningeniør for KNX i Schneider Electric.

- KNX er et meget effektivt og fleksibelt system, som med relativt simple tiltag nemt skaber intelligente bygninger, der skaber værdi på flere områder. Ofte fører en KNX-installation til bedre indeklima og mindre energiforbrug uden brugerne mærker ændringer i deres daglige komfort, forklarer han.

KNX er en åben protokol og utallige komponenter, der nemt kan kombineres, og det giver uanede muligheder for at optimere komfort, energiforbrug og indeklima i ét system. Men et velfungerende KNX-system bliver ikke en uden installatøren, som kobler systemet sammen. Bravida i Aalborg har ud over selve el-installationerne også stået for varme, ventilation, elevatorer og sikring i projektet, der har givet masser af erfaringer til fremtiden.

KNX er fremtiden

Intelligent bygningsautomation bliver mere og mere udbredt, og det stiller nye krav til de danske installatører. Men formår de at omstille sig til opgaver inden for KNX, så er de med til at tage et skridt ind i fremtidens byggeprojekter. Det lærte installatørfirmaet Bravida's nordjyske afdeling, der har været tilknyttet COWI-byggeriet fra start.

- Vi ser KNX som fremtiden, og vi havde ikke lavet KNX på dette niveau før, men det har været enormt lærerigt, og vi har fået mod på at tage flere store KNX-projekter i fremtiden. Nu er vi helt trygge ved at levere KNX, og vi kan samtidig se, at kunderne efterspørger KNX, siger Jørgen E. Sørensen.

KNX giver blandt andet Visionshuset dagslysstyring, temperaturregulering,

behovsstyret ventilation og bevægelsesstyrede stikkontakter, der sparer standby-forbrug når der ikke er personer tilstede i et givent område eller lokale. Og Jørgen E. Sørensen har ikke glemt det vigtigste i den nordjyske KNX-installation.

- Det handler om at spare noget energi, mens vi fastholder et godt indeklima, siger han.

Fakta:

KNX-installationen i Visionshuset består af mere end 650 komponenter, der regulerer lys, varme, ventilation og andre funktioner alt efter, hvilke behov brugerne har.

KNX er en international standard, som gør det muligt at kombinere komponenter og funktioner fra forskellige leverandører, så løsninger fuldstændig kan tilpasse den enkelte kundes behov.

Udover Visionshuset i Aalborg er Schneider Electric også i gang med KNX-løsninger til store projekter som Sydvestjysk Sygehus og KMPG's hovedsæde i København såvel som flere erhvervs – og kontorbyggerier.

Som global specialist i energioptimering i over 100 lande tilbyder Schneider Electric integrerede løsninger, der gør strømmen sikker, effektiv, pålidelig og grøn. Schneider Electric er bl.a. førende inden for energiforsyning og infrastruktur, industri og produktion, bygningsautomation, datacentre og netværk samt i løsninger til privatboligen. Schneider Electric Danmark A/S rummer bl.a. det kendte brand Lauritz Knudsen, der er Danmarks førende inden for el-materiel, intelligente systemer og løsninger til data og kommunikation. I 2012 opnåede de over 140.000 medarbejdere en omsætning på 24 mia. euro ved at fokusere på at hjælpe omverdenen med at få mest muligt ud af deres energi.

Kontaktpersoner

Caroline Bülow

Pressekontakt

Internal Communication Business Partner Denmark

PR and Internal Communication

caroline.bulow@se.com

28 99 15 94

Benedicte Flamand

Pressekontakt

Marketing Communication Manager

Benedicte.flamand@se.com

+45 88 30 20 00